

בש"פ 5544/23 - ריאד אבו צוצין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 5544/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

העורר: ריאד אבו צוצין

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע
בתיק מ"ת 13702-06-23 שניתנה ביום 6.7.2023
על ידי כבוד השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: י"ד באב התשפ"ג (1.8.2023)

בשם העורר: עו"ד נטלי אוטן, עו"ד אלעד אזולאי
בשם המשיבה: עו"ד מסעד מסעד

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט נ' אבו טהה) במ"ת 13702-06-23 מיום 06.07.2023, בגדרה הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

הרקע לערר

1. ביום 06.06.2023, הוגש נגד העורר כתב אישום המייחס לו עבירות בנשק (נשיאה והובלה), לפי סעיף 144(ב) רישה וסיפה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), בצירוף סעיף 29 לחוק; מעשה פזיזות ורשלנות, לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק; שתי עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה); ושתי עבירות של נהיגה ללא רישיון רכב, לפי סעיף 2 לפקודת התעבורה.

2. על-פי המתואר בכתב האישום, במועד שאינו ידוע, קשר העורר קשר עם סעיד עואדרה (להלן: סעיד) לבצע עבירה של נשיאה והובלת נשק שלא כדין.

ביום 03.04.2023, נסע סעיד ברכבו כשהוא נושא ומוביל שלא כדין 9 כלי נשק (להלן: האמל"ח), ולפניו נהג העורר ברכב, ללא רישיון נהיגה בתוקף, על מנת לאבטח את סעיד. בהגיעם למחסום משטרת, שוטרים הורו לסעיד לעצור; אך סעיד נמנע מלעצור תוך שהאיץ את מהירות נסיעתו. העורר בתורו ניסה לחסום את ניידת המשטרה, שדלקה אחר סעיד, סטה במהירות מנתיב לנתיב וגרם לשוטר שדלק אחריו לבלום בחדות, על מנת שלא להתנגש ברכבו של העורר (להלן: המרדף). במהלך המרדף, אחת מניידות המשטרה שדלקה אחרי סעיד והורתה לו לעצור, התנגשה בו, סעיד נעצר, ובתוך רכבו נתפס האמל"ח. במהלך המרדף, וכן ביום 22.05.2023, העורר נהג ברכב ללא רישיון בתוקף וכשהוא פסול לנהיגה. זאת לאחר שבמסגרת ת"פ 1792-04-22, בית משפט השלום לתעבורה בבאר-שבע פסל את העורר מלהחזיק רישיון נהיגה, לתקופה של 6 חודשים החל מיום 30.03.2023. יצוין, כי לאחר שסעיד נמלט מהזירה, העורר הצליח לברוח מכוחות המשטרה, ונעצר לאחר כחודש ימים.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בדיון שהתקיים בבית משפט קמא ביום 26.06.2023, טענה באת-כוח העורר כי התשתית הראייתית הקיימת הינה בעלת עוצמה נמוכה, שלא מצדיקה המשך מעצרו של העורר.

4. בהחלטתו המפורטת מיום 06.07.2023, קבע בית משפט קמא כי קיימת תשתית ראייתית לכאורה לחובתו של העורר. את קביעתו זו, ביסס בית משפט קמא על מספר ראיות מרכזיות, וביניהן: תוצרי מצלמות "עין הנץ", המלמדות על נסיעת שני הרכבים בהם נהגו סעיד והעורר במקטעים הרלוונטיים לתיאור עובדות כתב האישום; דו"ח הפעולה של אחד השוטרים אשר פירט כי בשלב המרדף אחר סעיד - העורר ניסה לחסום אותו באמצעות רכבו; ותמלול שיחה שבוצעה בין הטלפונים של העורר ושל סעיד בהגעתם למחסום ובהמשך המרדף, במהלכו נאמרו הדברים הבאים: "חסמו אותי משטרה... זרוק אותם... תחסום לי אותם... אני לא זורק הם מאחורי נצמדים אליי נצמדים אליי...". עוד צוינו ראיות המקשרות בין העורר ובין הרכב בו נהג לכאורה באירוע, וראיות המקשרות בין העורר ובין הטלפון בו השתמש לכאורה באירוע. כמו כן, ניתנה הדעת לשתיקתו של העורר בחקירותיו וסירובו לצפות בסרטונים שהוצגו בפניו בחקירתו. בהתאם לכל אלה, נקבע כי ישנן די ראיות לכאורה, וכי השגות העורר ביחס לראיות לחובתו - מקומן להתברר בהליך העיקרי. בהמשך לכך, נקבע כי בהעדר מחלוקת בדבר קיומן של עילות מעצר, ובהינתן עברו הפלילי של העורר - עניינו אינו מצדיק סטייה מן הכלל בדבר מעצר כאשר מדובר בעבירות נשק, ואין להפנותו לשירות המבחן. לפיכך, בית משפט קמא הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו.

5. העורר לא השלים עם החלטה זו, ומכאן הערר שלפניי, אשר מכון כלפי קביעת בית משפט קמא כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית לחובתו. לשיטת העורר, קיים כרסום ממשי בראיות לכאורה, כאשר בית משפט קמא נסמך, עיקרו של דבר, על דוח פעולה של שוטר אחד, ועל אמירות כגון "זרוק אותם" - ואין די באלה כדי לבסס תשתית ראייתית לכאורית. ולכל הפחות, כך נטען, יש להורות על קבלת תסקיר מעצר בעניינו.

בדיון שהתקיים לפניי ביום 01.08.2023, שבה באת-כוח העורר על עיקר טענותיה בכתב הערר. מנגד, בא-כוח המשיבה סמך ידיו על החלטתו של בית משפט קמא, שב על תיאור הראיות הקיימות וטען כי ניתן ללמוד על ידיעת העורר על קיומו של האמל"ח ברכב של סעיד מכך שאמר לסעיד מיוזמתו "זרוק אותם".

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בערר ולאחר שמיעת טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

7. כידוע, החלטה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המתנהלים נגדו, תלויה בקיומם של מספר תנאים מצטברים, כמפורט בסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים): קיומה של עילת מעצר; ראיות לכאורה הקושרות את הנאשם לביצוע המיוחס לו בכתב האישום; והיעדר אפשרות להגשים את מטרת המעצר בפועל בדרך של חלופת מעצר (בש"פ 5375/23 אביטן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (25.07.2023)). בעת בחינת קיומן של ראיות לכאורה, אין בית המשפט נדרש לשאלות הנוגעות למשקלן של הראיות, אלא כל שנדרש לבחון בשלב זה, הוא פוטנציאל הוכחתי של הראיות בהליך העיקרי - דהיינו, אם יש בחומר הראיות הגולמי תשתית ראייתית לכאורית המבססת סיכוי סביר להרשעה בתום ההליך הפלילי (ראו למשל: בש"פ 946/23 וואן הארן נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (13.02.2023)).

8. בענייננו, על אף הטענות הרבות שהועלו על-ידי העורר במישור הראיות לכאורה, הרי שבסופו של דבר קיים מארג ראייתי לחובתו, אשר די בו כדי להצדיק את מעצרו. כפי שפורט בהרחבה בהחלטת בית משפט קמא, נגד העורר מספר לא מבוטל של ראיות - ביניהם תוצרי מצלמות עין הנץ; דוח פעולת השוטר; ותמלול השיחות בין העורר ובין סעיד. בשלב זה, די בראיות אלה - אף מבלי להתייחס ליתר הראיות שהוצגו בבית משפט קמא, ולהשגות העורר על ראיות אלה - כדי לבסס תשתית ראייתית לכאורית להוכחת המעשים המיוחסים לו, הן בבחינת היסוד העובדתי, הן בבחינת היסוד הנפשי.

9. אכן, לא ניתן לשלול כי בסופו של הליך שמיעת הראיות ועיבודן יעלה בידו של העורר להעלות ספק באשר להוכחת היסוד הנפשי הנדרש להחזקה קונסטרוקטיבית של האמל"ח. ברם, יש לזכור כי אנו מצויים בשלב בו הרף הנדרש הוא רף של ראיות לכאורה, היינו ראיות אשר יש בהן פוטנציאל ראייתי אשר עשוי להביא, בסופו של שלב שמיעת הראיות, להוכחת אשמת הנאשם (בש"פ 804/23 נורי נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (06.02.2023)). בענייננו, דעתי כדעת בית משפט קמא, כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית מספקת למיוחס לעורר.

10. אשר לטענת העורר כי יש לבחון את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר, הרי שנוכח חזקת המסוכנות הסטטוטורית הגלומה בעבירות שיוחסו לעורר (סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק המעצרים), לצד המסוכנות האינהרנטית הטמונה בנסיבות ביצוע העבירות שיוחסו לעורר, ככלל הנטייה תהיה להורות על מעצר מאחורי סורג ובריח, אלא בהתקיים נסיבות חריגות (בש"פ 1751/22 עלקם נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (23.03.2022)); וכאלו לא נמצאו בענייננו. כך בפרט, כאשר בענייננו קיים חשש מובנה בדבר הימלטות מהדין, לנוכח המעשים שיוחסו לעורר, הכוללים בריחה מכוחות המשטרה שדלקו אחריו.

11. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ב באב התשפ"ג (9.8.2023).

ש ו פ ט